

Tytuł ćwiczenia: Strategia ASCQ

(ASK and ANSWER Critical Questions – Zadawaj i odpowiadaj na Krytyczne Pytania /KP/)

Umiejętności metapoznawcze: refleksja, krytyczne myślenie, stosowanie strategii, samoocena, samorewizja, samowzmocnianie

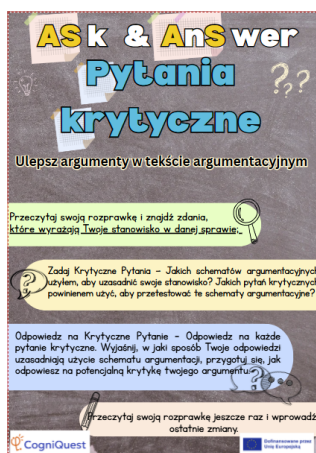
Grupa wiekowa: 10+

Czas trwania:

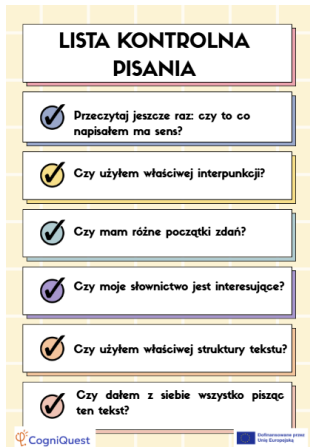
- **30 minut**, jeśli korzystasz tylko z szablonu strategii ASCQ, aby zastanowić się nad swoimi argumentami i spróbować poprawić swój tekst argumentacyjny;
- **60 minut**, jeśli zdecydujesz się również na ogólną refleksję nad tekstem, korzystając z opcjonalnej/dodatkowej listy kontrolnej poprawek (druga strona szablonu).

Potrzebne materiały:

- Ołówek/długopis
- Wydrukowany arkusz szablonu (pierwsza strona)

Uwaga: Użycie drugiej strony szablonu, zawierającej prostą listę kontrolną do edycji tekstu, jest opcjonalne. Można ją wykorzystać do ogólnej redakcji tekstu argumentacyjnego po refleksji nad jego treścią.

LISTA KONTROLNA PISANIA	
☒	Przeczytaj jeszcze raz: czy to co napisałem ma sens?
☒	Czy użyłem właściwej interpunkcji?
☒	Czy mam różne początki zdań?
☒	Czy moje słownictwo jest interesujące?
☒	Czy użyłem właściwej struktury tekstu?
☒	Czy dałem z siebie wszystko pisząc ten tekst?

CogniQuest

Opis działania

Celem tego zadania jest pomóc Ci w dwóch rzeczach:

- poprawić jakość tekstu, który piszesz;
- rozwinąć Twoją zdolność do myślenia o własnym pisaniu i poprawiania go (czyli autorefleksji).

Jest pewien sposób, zwany **strategią ASCQ** (zadawaj i odpowiadaj na krytyczne pytania), który pomaga ulepszyć argumenty, kiedy piszesz teksty, w których chcesz kogoś do czegoś przekonać (teksty argumentacyjne). **Jak to działa?**

Chodzi o to, żeby samemu zadawać krytyczne pytania na temat argumentów, które przedstawiasz, a następnie odpowiadać na nie. Dzięki temu możesz:

- sprawdzić, czy Twoje argumenty są sensowne i słuszne;
- wzmocnić te argumenty, które tego potrzebują.
- przewidzieć, jakie argumenty może mieć ktoś o innym zdaniu (kontrargumenty) i nauczyć się, jak na nie odpowiadać.

Instrukcja:

Postępując zgodnie z krokami strategii ASCQ, możesz zastanowić się nad potencjalnymi słabościami swoich pisemnych argumentów i poprawić ogólną jakość swojego tekstu.

Jak możesz poprawić swój tekst argumentacyjny?

- Dopilnuj, żeby w Twoim tekście było więcej argumentów, które pokazują obie strony problemu. Pamiętaj, że zawsze są różne punkty widzenia, więc musisz je uwzględnić.
- Dodaj dużo więcej elementów typu:
 - **kontrargumenty:** To są powody i argumenty, które mówią, dlaczego ktoś mógłby się z Tobą nie zgodzić.
 - **inne spojrzenia:** Pokaż, że znasz inne, alternatywne sposoby myślenia o tym problemie.
 - **uzasadnienia dla innych poglądów:** Wyjaśnij, dlaczego te inne spojrzenia też mają sens (choć Ty możesz mieć inne zdanie).
 - **odparcie kontrargumentu / podważenie:** Po tym, jak opiszesz kontrargument, **musisz go podważyć** (czyli pokazać, dlaczego Twój główny argument jest jednak lepszy lub bardziej przekonujący).

Poniżej znajduje się wyjaśnienie krok po kroku dotyczące korzystania z szablonu wraz z kilkoma przykładami, które pomogą ci postępować zgodnie z **czterema (4) krokami strategii ASCQ**.

Krok 1: Przeczytaj swój tekst i znajdź zdanie, które wyraża Twoje stanowisko w tej sprawie;

- Np. *Budowa fabryki w pobliżu mojego miasta jest pozytywną rzeczą.*
- *Lub: Budowa fabryki w pobliżu mojego miasta jest rzeczą negatywną.*

Krok 2: Zadaj Krytyczne Pytania (KP)

- Jakich schematów argumentacji użyłem, aby poprzeć swoje stanowisko?
- Jakie pytania krytyczne powinienem zadać, aby przetestować schemat(y) argumentacji?

A. W przypadku użycia Schematu Argumentacyjnego z konsekwencji:

- Użyłem dobrych konsekwencji, aby poprzeć jakąś politykę/decyzję.
 - Np. Budowa fabryki w pobliżu mojego miasta, które jest obszarem miejskim, przyniesie miejsca pracy i rozwój.
- lub (b) Użyłem złych konsekwencji, aby odrzucić jakąś politykę/decyzję.
 - Np. Budowa fabryki w tym rejonie spowoduje problemy dla jego unikalnego ekosystemu, ponieważ pobliskie jezioro co roku jest siedliskiem dla ptaków wędrownych, a także żyją i rozwijają się tu gatunki salamandr i roślin, które są bardzo wrażliwe i występują tylko na tym konkretnym obszarze.

Krytyczne pytania dla argumentów zorientowanych na konsekwencje:

1. Czy twierdzi się, że konsekwencje te prawdopodobnie nastąpią, jeśli polityka/decyzja zostanie wdrożona? Czy opisałem je wystarczająco?
2. Jeśli polityka/decyzja zostanie wdrożona, jakie dowody potwierdzają, że te konsekwencje wystąpią? Czy zawarłem takie dowody w moim tekście? Czy są wystarczająco opisane?
3. Czy istnieją inne konsekwencje, które należy wziąć pod uwagę? Czy o nich wspomniałem?

B. W przypadku użycia Schematu Argumentacyjnego z przykładu:

- Użyłem argumentu z przykładu, aby poprzeć uzasadnienie: Istnieje przykład na to, że uzasadnienie jest prawdziwe, zatem uzasadnienie jest prawdziwe.
 - Np. Budowa fabryki w pobliżu tego ważnego ekologicznie obszaru stwarza dla niego zagrożenie. Przyszłość naszego ekosystemu prawdopodobnie będzie wyglądać jak przyszłość jeziora „...”, gdzie populacja zagrożonego gatunku została drastycznie zmniejszona po eksploatacyjnych działaniach ludzi na tym terenie.

Krytyczne Pytania dla argumentów zorientowanych na przykład:

1. Czy przykład jest prawdziwy i czy pasuje do przedstawionego argumentu? Czy opisałem go wystarczająco?
2. Czy przykład jest typowy dla rodzajów przykładów, które ilustrują to uogólnienie?
3. Czy istnieją szczególne okoliczności, które mogą osłabić uogólnienie przykładów?

Krok 3: Odpowiedz na KP (krytyczne pytanie) – Odpowiedz na każde krytyczne pytanie; Wyjaśnij, w jaki sposób Twoje odpowiedzi uzasadniają użycie schematu argumentacyjnego i odpowiadają na potencjalną krytykę Twojego własnego argumentu;

- Na tym etapie strategii ASCQ użyj krytycznych pytań (KP), które zadałeś sobie w poprzednim kroku, aby samoocenić argumentację w swoim tekście.
- Teraz czas na najważniejsze: musisz szczerze zmierzyć się z tymi Krytycznymi Pytaniami (które wcześniej sobie zadałeś). Oceń swój argument, sprawdź, czy jest naprawdę mocny, i spróbuj go wzmocnić, poprawiając pisemny wyraz i słownictwo, aby Twoje zdania były jasne i brzmiały przekonująco. Ulepsz też ogólnie treść swoich argumentów, a jeśli trzeba – dodaj nowe „dowody”, zastępując stare, mniej udane, albo wstawiając lepsze i dodatkowe informacje, dane, przykłady wspierające lub pokazując lepsze konsekwencje Twojego pomysłu. Krótko mówiąc: myśl krytycznie, poprawiaj słowa, dodawaj mocne dowody i spraw, żeby Twój argument był przekonujący!

Krok 4: Przeczytaj ponownie swój tekst i wprowadź ostateczne zmiany.

Przydatne wskazówki:

- Nie martw się, jeśli czujesz, że nie wiesz, jakie krytyczne pytania zadać. Procesy metapoznawcze są dość wymagające; już samo próbne zadanie sobie krytycznego pytania na temat napisanych argumentów to zysk!
- Nie wahaj się poprosić nauczyciela o pomoc w wymyśleniu krytycznego pytania. Bardzo ważne jest, aby poprosić swojego nauczyciela/instruktora o pokazanie, w jaki sposób należy używać strategii ASCQ do poprawiania tekstu.
- Inną opcją jest zorganizowanie gry rówieśniczej, na przykład debaty, aby Twoi koledzy mogli pomóc Ci w wymyśleniu krytycznego pytania. Twój „przeciwnik” może zadać serię krytycznych pytań (tj. potencjalnych kontrargumentów) dotyczących akceptowalności Twoich strategii argumentacyjnych. W odniesieniu do korzystnych konsekwencji Twój przeciwnik może zapytać:

1. Na ile jesteś pewien, że dobre konsekwencje faktycznie nastąpią?
 2. Czy masz dowody (fakty, dane, poparcie), że te konsekwencje prawdopodobnie nastąpią?
 3. Czy istnieją potencjalnie złe konsekwencje, które mogą wystąpić, jeśli wdrożymy tę politykę?
- Teraz czas, żeby zwolennik tego pomysłu zapytał o Twoje powody, dla których masz inne zdanie.
 - Inna opcja: Po zastanowieniu się nad napisanymi argumentami, ich ocenie i, być może, próbie ich poprawy poprzez autokorektę, zrób sobie krótką przerwę. Następnie weź głęboki oddech i z determinacją spróbuj edytować cały tekst, używając dodatkowej listy kontrolnej poprawek z szablonu jako przewodnika.

Ask & Answer

Pytania

krytyczne

Ulepsz argumenty w tekście argumentacyjnym

Przeczytaj swoją rozprawkę i znajdź zdania,
które wyrażają Twoje stanowisko w danej sprawie;

 Zadaj Krytyczne Pytania – Jakich schematów argumentacyjnych użyłem, aby uzasadnić swoje stanowisko? Jakich pytań krytycznych powinienem użyć, aby przetestować te schematy argumentacyjne?

Odpowiedz na Krytyczne Pytanie – Odpowiedz na każde pytanie krytyczne. Wyjaśnij, w jaki sposób Twoje odpowiedzi uzasadniają użycie schematu argumentacji, przygotuj się, jak odpowiesz na potencjalną krytykę twojego argumentu.

 Przeczytaj swoją rozprawkę jeszcze raz i wprowadź ostatnie zmiany.

LISTA KONTROLNA PISANIA

Przeczytaj jeszcze raz: czy to co napisałem ma sens?

Czy użyłem właściwej interpunkcji?

Czy mam różne początki zdań?

Czy moje słownictwo jest interesujące?

Czy użyłem właściwej struktury tekstu?

Czy dałem z siebie wszystko pisząc ten tekst?